

עשׂו מָשׁוֹם שֶׁלֹּא נִתְן מָקוֹם לְנַחַשׁ הַהְיוֹא לְטַמֵּא אֶת הַמִּקְדָּשׁ, וְלֹא יִקְרַב אֲלֹיו וְלֹא יִשְׁלַט בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן לֹא הַצְּטוֹךְ לְאַבְרָהָם לְהַתְּנַהַג בְּעַקְמִימִות, וְלֹא לִיצָּחָק, מִשּׁוּם שְׁעִשָּׂו, שֶׁהָוָא הַצְּדָקָה שֶׁל הַנַּחַשׁ הַהְיוֹא, טָרַם בָּא לְעוֹלָם. אֲבָל יַעֲקֹב, שֶׁהָוָא בַּעַל הַבַּיִת, אַרְיךָ לוֹ לְעַמְּדָנָגָד אֶזְרָחָל אֶזְרָחָל שֶׁלֹּא תַּהֲיָה לוֹ כָּלֵל שְׁלִיטָה לְטַמֵּא אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל יַעֲקֹב, וְעַל כֵּן אַרְיךָ לְיַעֲקֹב יוֹתֶר מְכֻל בְּנֵי הָעוֹלָם, וּמִשּׁוּם כֵּה יִשְׂרָאֵל קָדוֹשִׁים נִבְחָרוּ לְמַלְךָ גּוֹרָלוּ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שְׁפָתּוּב (דברים ל"ב) כִּי חָלֵק ה' עָמוֹ יַעֲקֹב חָבֵל נְחַלְתוֹ.

וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים, הַצְּדָקָה שֶׁל אַבְרָהָם גָּרָם לָהֶם לְהַתְּגַדֵּל וּזְכוֹתָהוּ סְיעָה לָהֶם, הַוָּא הַיָּה מַחְנָךְ אֶתְּם בְּמִצּוֹת, שְׁכָתוֹב כִּי יַדְעַתְּיו לְמַעַן יִצְחָה אֶת בְּנֵי וְגַוּ, לְרָבּוֹת יַעֲקֹב וְעַשְׂוֹ. וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עָשָׂו אִישׁ יַדְעַ צִדְקָה וְגַוּ. אָמַר רַבִּי אַלְעָזֶר, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד נִפְרֵד לְדַרְכֵו, זֶה לִצְדָּקָה אַמְנוֹנָה - וְזֶה לִצְדָּקָה שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה.

וְכֵן הַיָּה בְּמִיעָם שֶׁל רֶבֶka, שָׁשֶׁם כָּל אֶחָד חָלֵק לְצַדְקוֹ. שְׁפָאַשָּׁר הַיָּא הַשְּׁפָדֵלה בְּמַעַשִּׁים קְשָׁרִים, אוֹ שְׁעַבְרָה סְמוֹךְ לְמִקְומָם טוֹב לְעַשׂוֹת אֶת מִצּוֹת הַתּוֹרָה, הַיָּה יַעֲקֹב שְׁמָמָה וְדוֹתָק לְאַצְתָּא. וְכַשְׁתִּיחָה הַוּלָּכָת סְמוֹךְ לְמִקְומָם שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, אָוֹתוֹ הַרְשָׁע הַכְּהָה לְצַאָתָא, וּבְאַרְוֹהָה. וּמִשּׁוּם כֵּה, פְּשָׁגְבָרָאוּ וַיַּצְאָו לְעוֹלָם, כָּל אֶחָד נִפְרֵד וְהַלֵּךְ וְנִמְשַׁךְ לְמִקְומָו שְׁרָאוִי לוֹ. וְעַל כֵּן וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עָשָׂו אִישׁ יַדְעַ צִדְקָה וְגַוּ.

וַיַּאֱהֶב יִצְחָק אֶת עָשָׂו כִּי צִדְקָה בְּפִיו. תְּרִי פְּרָשָׁוּהוּ, (כמ"ה) שְׁפָתּוּב

וַיַּאֱהֶב יִצְחָק אֶת עָשָׂו כִּי צִדְקָה בְּפִיו, (בראשית כה) הִא אוֹקְמוֹה, (כמ"ה) דְכַתִּיב,

בְּגַין דָּלָא יִהְבָּ דַּוְקְפָּא לֵיהּ לְהַהְיוֹא חַרְיוֹא, לְסָאָבָּא מִקְדָּשָׁא. וָלָא יִקְרַב לְגַבְיָה, וָלָא יִשְׁלַׂוּט בְּעַלְמָא. וְעַל דָּא לֹא אַצְטְּרִיךְ לֵיהּ לְאַבְרָהָם לְאַתְּנַהְגָּא בְּעוֹקְמָא, וָלָא לִיצָּחָק, בְּגַין דְּעַשּׂוּ דָאִיהּ סְטָרָא דְהַהְיוֹא חַרְיוֹא, עַד לֹא אַתָּא לְעַלְמָא. אֲבָל יַעֲקֹב, דָאִיהּ מִאֲרִיהּ דְבִּיקְתָּא, אִיבְּעִי לֵיהּ לְקִיְמָא לְקַבְּלִיהּ דְהַהְיוֹא חַרְיוֹא, דָלָא יִהְבָּ לֵיהּ שְׁלַׂטְנוֹתָא כָּלֵל לְסָאָבָּא בְּיַיְמָיו, בְּיַיְמָיו דִּיְעַקְבָּ. וְעַל דָּא אַצְטְּרִיךְ לַיַּעֲקֹב יִתְיִיר מְפֻל בְּנֵי עַלְמָא. וּבְגַין כֵּה יִשְׂרָאֵל קָדְישֵׁין אַתְּבָרִירוֹ חַוְלָק עֲדַבְיָה דִקְדָּשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא, דְכַתִּיב, (דברים ל"ב) בַּיַּחַל יְיַי עַמּוֹ יַעֲקֹב חָבֵל נְחַלְתוֹ.

יעֲקֹב חָבֵל נְחַלְתוֹ.
וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים. (בראשית כה) סְטָרָא דָאַבְרָהָם גָּרִים לֹזָן לְאַתְּגַדְּלָא וּזְכוֹתָה סִיעָה לֹזָן, הַוָּא הַיָּה מַחְנָךְ לֹזָן בְּמִצּוֹת, דְכַתִּיב, (בראשית י"ח) כִּי יַדְעַתְּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְחָה אֶת בְּנֵי וְגַוּ, לְאַסְגָּאה יַעֲקֹב וְעַשְׂוֹ. (בראשית כה) וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עָשָׂו אִישׁ יַדְעַ צִדְקָה וְגַוּ. אָמַר רַבִּי אַלְעָזֶר, כֹּל חָד וְחָד אַתְּפָרֵשׁ לְאַרְחִיה, (דף קלט ט' ע"א) דָא לְסָטָרָא דְמַהְמִינָוֹתָא וְדָא לְסָטָרָא דְעַבּוֹדָה זָרָה.

וּבֵן הַוָּא בְּמַעְוִי דְרַבְקָה, דְתִמְפָּן כָּל חָד אַזִּיל לְסָטְרִיה. דְכֶד אַיִהּ אַשְׁתְּדָלָת בְּעַוְבְּדִין דְכַשְּׁרָן אוֹ עֲבָרָת סְמִיךְ לְאַתְּרָ טְבָ לְמַעַבָּד פְּקֻודִי דְאַוְרִיתָא, הַוָּא יַעֲקֹב מַדי וְדַחִיק לְנַפְּקָא, וּבְדַתּוֹת אַזְלָא סְמִיךְ לְאַתְּרָ עַבּוֹדָה זָרָה, הַהְיוֹא רְשָׁע בְּטַש לְנַפְּקָא, וְאוֹקְמוֹה. וּבְגַין כֵּה, כִּד אַתְּבָרִיאוֹ וְנַפְּקָא לְעַלְמָא, כָּל חָד אַתְּפָרֵשׁ וְאַזִּיל וְאַתְּמַשֵּׁךְ בְּדַרְכְּתִיָּה דְאַתְּחִזְיָה לֵיהּ, וְעַל דָּא, (בראשית כה) וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עָשָׂו אִישׁ יַדְעַ צִדְקָה וְגַוּ.